
Istuntoasiakirja

**B8-0242/2019 }
B8-0243/2019 }
B8-0244/2019 }
B8-0246/2019 }
B8-0248/2019 }
B8-0250/2019 }
B8-0251/2019 } RC1**

17.4.2019

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B8-0242/2019 (Verts/ALE)
B8-0243/2019 (ECR)
B8-0244/2019 (GUE/NGL)
B8-0246/2019 (EFDD)
B8-0248/2019 (S&D)
B8-0250/2019 (PPE)
B8-0251/2019 (ALDE)

Bruneista
(2019/2692(RSP))

**Tomáš Zdechovský, Esther de Lange, Jarosław Wałęsa, Romana Tomc,
Csaba Sógor, Milan Zver, Michaela Šojdrová, Tunne Kelam, David
McAllister, Adam Szejnfeld, Andrzej Grzyb, Inese Vaidere, Dubravka
Šuica, Laima Liucija Andrikienė, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Sandra
Kalniete, Elmar Brok**
PPE-ryhmän puolesta

RC\1182799FI.docx

PE637.740v01-00 }
PE637.741v01-00 }
PE637.742v01-00 }
PE637.744v01-00 }
PE637.746v01-00 }
PE637.748v01-00 }
PE637.749v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post

S&D-ryhmän puolesta

Charles Tannock

ECR-ryhmän puolesta

Urmas Paet, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä

ALDE-ryhmän puolesta

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Jean Lambert, Terry Reintke

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Malin Björk, Marie-Christine Vergiat, Patrick Le Hyaric, Helmut Scholz, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Kostadinka Kuneva, Miguel Urbán Crespo, Estefanía Torres Martínez, Lola Sánchez Caldentey, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Kateřina Konečná

GUE/NGL-ryhmän puolesta

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Piernicola Pedicini, Marco Zullo, Dario Tamburrano, Laura Agea

EFDD-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Bruneista (2019/2692(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tiedottajan 3. huhtikuuta 2019 antaman julkilausuman rikoslain täytäntöönpanosta Brunei Darussalamin valtiossa,
  - ottaa huomioon EU:n suuntaviivat kuolemanrangaistuksesta, kidutuksesta ja muusta julmasta, epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, ihmisoikeuksien puolustajista sekä hlti-ihmisten kaikkien ihmisoikeuksien edistämisestä ja suojaamisesta,
  - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 1. huhtikuuta 2019 antaman julkilausuman, jossa tämä kehotti Bruneita pysäyttämään uuden erittäin ankaran rikoslain voimaantulon,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen, jonka Brunei allekirjoitti vuonna 2015,
  - ottaa huomioon yleissopimuksen lapsen oikeuksista,
  - ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon vuonna 2012 annetun ASEAN-maiden ihmisoikeusjulistuksen,
  - ottaa huomioon ASEAN-maiden ja EU:n toimintasuunnitelman vuosiksi 2018–2022,
  - ottaa huomioon ASEAN-maiden ja EU:n 29. marraskuuta 2017 käymän poliittisen ihmisoikeusvuoropuhelun,
  - ottaa huomioon Yhdysvaltain ulkoasiainministeriön apulaistiedottajan 2. huhtikuuta 2019 antaman julkilausuman Brunein šaria-rikoslain toisen ja kolmannen vaiheen täytäntöönpanosta,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. toteaa, että Brunei otti vuonna 2014 käyttöön šaria-rikoslain, joka on määrä panna täytäntöön kolmessa vaiheessa; toteaa, että täytäntöönpanon kolmas vaihe alkoi 3. huhtikuuta 2019; toteaa, että kolmannessa vaiheessa voimaan tulee säännöksiä, joiden mukaan vapaaehtoisesta seksuaalisesta kanssakäymisestä saman sukupuolen kanssa, avioliiton ulkopuolisesta seksistä ja abortista seuraa kuolemantuomio kivittämällä ja varastamisesta seuraa raajojen amputointi; toteaa, että rikoslain mukaan kuolemantuomio seuraa myös profeetta Muhammedin loukkaamisesta tai halventamisesta riippumatta siitä, onko siihen syyllistynyt muslimi vai ei; toteaa, että

šaria-rikoslakia sovelletaan sekä muslimeihin että ei-muslimeihin ja myös ulkomaalaisiin ja sitä sovelletaan myös maan ulkopuolella tehtyihin rikoksiin, joihin ovat syyllistyneet maan kansalaiset tai pysyvät asukkaat;

- B. toteaa, että näistä rikoksista tuomittaviin murrosiän saavuttaneisiin lapsiin voidaan soveltaa samoja rangaistuksia kuin aikuisiin; toteaa, että joissakin tapauksissa tätä nuorempia lapsia voidaan ruoskia;
- C. toteaa, että ennen šaria-rikoslain käyttöönottoa homoseksuaalisuus oli Bruneissa laitonta ja siitä voitiin rangaista jopa kymmenen vuoden vankeustuomiolla;
- D. toteaa, että Bruneissa on pidetty vaalit viimeksi vuonna 1962; toteaa, että sulttaani on sekä valtionpäämies että pääministeri, jolla on täysi täytäntöönpanovalta;
- E. toteaa, että kidutusta käsittelevä YK:n erityisraportoija on todennut, että ruumiillisen rangaistuksen kaikki muodot ovat vastoin kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kieltoa eikä niitä voida pitää kansainvälisen oikeuden mukaan laillisena rangaistuksena; toteaa, että jotkin rikoslaisissa säädetty rangaistukset on katsottava kidutukseksi ja julmaksi, epäinhimilliseksi ja halventavaksi kohteluksi ja ne ovat kiellettyjä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen nojalla, jonka allekirjoittajavaltio Brunei on ollut vuodesta 2015;
- F. toteaa, että šaria-rikoslain säännökset ovat Bruneille ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden mukaisesti kuuluvien velvoitteiden vastaisia ja loukkaavat myös oikeutta elämään, vapautta kidutuksesta ja muusta huonosta kohtelusta sekä sanavapautta, uskonnonvapautta ja oikeutta yksityisyyteen; toteaa, että lain säännökset syrjivät seksuaalisen suuntautuneisuuden perusteella ja ne syrjivät myös naisia ja Brunein uskonnollisia vähemmistöjä ja voivat yllyttää väkivaltaan;
- G. panee merkille, että YK:n yhteinen HIV:n ja aidsin vastainen ohjelma (UNAIDS) ja YK:n väestöohjelmamäärärahat (UNFPA) ovat todenneet, että Brunein rikoslain säännökset, joilla kriminalisoidaan homoseksuaalisuus ja rangaistaan joistakin lisääntymisterveydenhoidon muodoista, vaikuttavat suhteettomasti naisiin ja hlbt-ihmisiin ja luovat esteitä terveystiedon ja -palveluiden saamiselle, estävät seksuaali- ja lisääntymisterveydenhoidon saantia sekä seksuaalisuuteen ja lisääntymiseen liittyvien oikeuksien toteutumista vaikuttaen kielteisesti kansanterveyteen;
- H. toteaa, että Brunein perinteitä, uskontoa ja kulttuuria käytetään perusteena naisten ja hlbt-ihmisten syrjinnälle; toteaa, että YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston 11. maaliskuuta 2019 esittämässä Bruneita koskevassa kertomuksessa todetaan, että maassa on syvään juurtuneita patriarkaalisia asenteita ja siellä käytetään syrjiviä stereotyyppisiä, jotka heijastuvat naisten opiskeluun ja ammatinvalintaan ja joista seuraa naisten eriarvoinen asema työmarkkinoilla ja avioliitossa sekä perhesuhteissa; toteaa, että nämä stereotyyppit ovat naisiin kohdistuvan väkivallan perimmäinen syy;

- I. toteaa, että Brunei on tunnettu monietnisestä väestöstään ja monista uskonnoistaan, joihin kuuluvat islam, kristinusko, buddhismi, hindulaisuus ja monet alkuperäisuskonnot, ja näitä uskontoja harjoitetaan rauhanomaisesti rinnakkain; toteaa, että Brunein perustuslaissa tunnustetaan uskonnonvapaus ja sen mukaan kaikkien uskontojen kannattajat voivat harjoittaa uskontoaan rauhassa ja sopusoinnussa muiden kanssa; toteaa, että maan perustuslaista huolimatta Brunein hallitus on kieltänyt kaikkien uskontojen paitsi islamin levittämisen ja opettamisen sekä kaikenlaisen julkisen joulunvieton;
- J. toteaa, että Brunei on käytännössä lopettanut kuolemanrangaistuksen soveltamisen ja viimeinen teloitus maassa suoritettiin vuonna 1957; toteaa, että šaria-rikoslain myötä kuolemanrangaistus käytännössä palautetaan, jos rikoslaki pannaan täytäntöön; toteaa, että EU tuomitsee kuolemanrangaistuksen aina ja kaikkialla;
- K. toteaa, että viime aikoina hyväksytyt uudet lait ovat herättäneet kansainvälistä tyrmistystä ja on kehoitettu boikotoimaan Brunein sijoitusviraston (BIA) omistamia hotelleja; toteaa, että tämä virasto, joka on osa Brunein talous- ja valtiovarainministeriötä, omistaa erilaisia sijoitushankkeita eri puolilla maailmaa; toteaa sijoitusviraston ilmoittaneen, että sen perusarvoihin kuuluvat vastavuoroinen kunnioitus sekä myönteinen suhtautuminen erilaisuuteen ja monimuotoisuuteen;
- L. toteaa, että Brunei on ratifioinut vain kaksi YK:n keskeistä kansainvälistä ihmisoikeusyleissopimusta, yleissopimuksen lapsen oikeuksista sekä kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen; toteaa, että Bruneita koskeva kolmas yleinen määräaika-arviointikierron aloitetaan 10. toukokuuta 2019;
- M. toteaa, että EU on keskeyttänyt Brunein kanssa käytävät neuvottelut kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta;
1. tuomitsee jyrkästi taantumuksellisen šaria-rikoslain voimaantumalon; kehottaa Brunein viranomaisia kumoamaan sen välittömästi ja varmistamaan, että maan lait vastaavat kansainvälistä oikeutta ja normeja sekä velvoitteita, joita Bruneilla on kansainvälisten ihmisoikeussopimusten nojalla, mikä koskee myös seksuaalisia vähemmistöjä, uskonnollisia vähemmistöjä ja uskonottomia;
  2. toistaa tuomitsevansa kuolemanrangaistuksen; kehottaa Bruneita jatkamaan kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä askeleena kohti sen lakkauttamista;
  3. tuomitsee jyrkästi kidutuksen sekä julman, halventavan ja epäinhimillisen kohtelun kaikissa olosuhteissa; korostaa, että šaria-rikoslain säännökset rikkovat Bruneille ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvia velvoitteita ja lain mukaiset rangaistukset loukkaavat kansainvälistä tapaoikeutta, joka kieltää kidutuksen ja muun huonon kohtelun;
  4. on erittäin huolissaan siitä, että samalla kun monet maat ovat laillistaneet vapaaehtoisen seksuaalisen kanssakäymisen saman sukupuolen kanssa, Bruneista on valitettavasti

tullut seitsemäs maa, jossa vapaaehtoisuuteen perustuvasta homoseksuaalisesta kanssakäymisestä seuraa kuolemanrangaistus; kehottaa Brunein viranomaisia kunnioittamaan kansainvälisiä ihmisoikeuksia ja dekriminalisoimaan homoseksuaalisuuden;

5. kehottaa Brunein viranomaisia varmistamaan kaikkia kansalaisia koskevan periaatteen yhdenvertaisuudesta lain edessä ja kunnioittamaan kaikkien kansalaisten perusoikeuksia ilman minkäänlaista erottelua esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautuneisuuden, rodun tai uskonnon perusteella; on hyvin huolissaan rikoslain mahdollisesta soveltamisesta lapsiin; kehottaa Bruneita olemaan kaikissa tilanteissa soveltamatta kuolemanrangaistusta, kidutusta tai vangitsemista lapsiin;
6. kehottaa Brunein viranomaisia kunnioittamaan täysin sulttaanikunnan uskonnonvapautta, joka perustuu maan omaan perustuslakiin, ja sallimaan kaikkien uskonnollisten juhlien julkisen viettämisen, joulukuun mukaan luettuna; korostaa, että asiaa koskevan lainsäädännön on vastattava täysin ihmisoikeuksia;
7. kehottaa Brunein viranomaisia edistämään poliittista vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan keskeisten sidosryhmien kanssa sekä ihmisoikeusjärjestöjen, uskonnollisten instituutioiden ja liike-elämän organisaatioiden kanssa sekä Bruneissa että sen ulkopuolella, jotta ihmisoikeuksia voidaan edistää ja ne voidaan turvata Bruneissa; korostaa oikeutta ilmaista kriittisiä tai satiirisia mielipiteitä sananvapauden laillisena käyttönä, joka perustuu kansainväliseen ihmisoikeuskehykseen;
8. kehottaa Bruneita ratifioimaan jäljellä olevat YK:n keskeiset ihmisoikeussopimukset ja esimerkiksi kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen; kehottaa Brunein viranomaisia laajentamaan pysyvän vierailukutsun koskemaan kaikkia YK:n ihmisoikeusneuvoston erityismenettelyjä;
9. kehottaa siinä tapauksessa, että šaria-rikoslaki todella pannaan täytäntöön, Euroopan ulkosuhdehallintoa harkitsemaan vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin liittyviä EU:n tason rajoittavia toimia, kuten varojen jäädyttämistä ja viisumikieltoja;
10. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa asettamaan kumppanuus- ja yhteistyösopimusta koskevien EU:n ja Brunein neuvottelujen uudelleenkäynnistämisen ehdoksi sen, että Brunein rikoslaki vastaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja;
11. tuo esiin ihmisoikeuksien puolustajien työn hlbt-ihmisten oikeuksien edistämiseksi ja suojaamisessa, kehottaa EU:n toimielimiä lisäämään tukeaan Brunein kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja ihmisoikeuksien puolustajille;
12. kehottaa EU:n Indonesian- ja Brunei Darussalamin -edustustoa Jakartassa sekä EU:n ASEAN-edustustoa ja Euroopan ulkosuhdehallintoa seuraamaan tilannetta tiiviisti ja kuulemaan asiassa Brunein viranomaisia, suurlähettiläitä ja edustajia; kehottaa

Euroopan ulkosuhdehallintoa sisällyttämään Brunein tilanteen esityslistalle seuraavassa ihmisoikeuksia koskevassa ASEANin ja EU:n välisessä toimintapoliittisessa vuoropuhelussa;

13. kannustaa jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti tulevaan yleiseen määräaikaissarviointiin, joka suoritetaan 6.–17. toukokuuta 2019 ja jossa tarkastellaan Brunein ihmisoikeustilannetta;
14. korostaa, että niin kauan kuin nykyinen rikoslaki on voimassa, EU:n toimielinten on harkittava Brunein sijoitusviraston omistamien hotellien boikotoimista;
15. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita kunnioittamaan kansainvälistä oikeudellista kehystä, kun on kyse Brunein nykyisen rikoslain uhrien pääsystä turvapaikkamenettelyjen piiriin ja heidän humanitaarisesta suojelustaan;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, jäsenvaltioiden hallituksille, YK:n pääsihteerille, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle, YK:n naisten asemaa käsittelevälle toimikunnalle, YK:n ihmisoikeusneuvostolle, ASEANin sihteeristölle, ASEANin hallitustenväliselle ihmisoikeustoimikunnalle, Brunein sulttaanille Hassanal Bolkihille sekä Brunein hallitukselle.